

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞENOL SUNAT'A AİT 7/40565 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5403 sayılı Kanun kapsamında hangi sınıf tarım arazisinin hangi şartlarda, hangi yatırımlar için tarım dışı amaçla kullanılacağı düzenlenmiş olup birinci derecede önemli tarım arazilerinin tarım dışı amaçla kullanılması engellenmiş ve korunması sağlanmıştır. Aynı Kanun'un 13'üncü ve 14'üncü maddelerinde "Bakanlık ve valilikler tarafından hangi sınıf arazilerin tarım dışı amaçlı kullanılmak üzere izinlendirileceği" hüküm altına alınmıştır.

Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri, sulu tarım arazilerinin tarım dışı amaçla kullanılması yasaklanmış; ancak yapılacak faaliyet için alternatif alanın bulunmaması, il toprak kurulunun kurulun uygun görmesi, herhangi bir sulama ve tarımsal geliştirme projesi içerisinde yer alıp almaması, kamu yararı kararı gerektiren yatırımlarda kamu yararı belgesinin bulunup bulunmaması hususları incelenerek izinlendirme yapılabilmektedir.

Yukarıda mevzuat hükümleri kapsamında arazi kullanımı için izinsiz işe başlanması ya da alınan izne uygun kullanılmaması halinde 5403 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi kapsamında işlem tesis edilmektedir.

Bakanlığımız tarafından tarımsal üretim potansiyeli yüksek, erozyon, kirlenme, amaç dışı veya yanlış kullanımlar gibi çeşitli nedenlerle toprak kaybı ve arazi bozulmalarının hızlı geliştiği ovalar 5403 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi kapsamında koruma altına alınmaktadır.

Bu kapsamında 73 ilde 468 adet olmak üzere toplamda 9,5 milyon hektar alan büyük ova koruma alanı olarak ilan edilmiştir.

Büyük Ova Koruma Alanı sayısının 500 adede çıkarılması için çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığımızca "Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği" çerçevesinde tarımsal kirliliğin izlenmesi ve önlenmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Türkiye genelinde Nitrate Hassas Bölgeler belirlenmiş, tarımsal kaynaklı kirliliği önlemeye yönelik Nitrat Eylem Planı hazırlanmış ve 12.10.2025 tarihli ve 33045 sayılı Resmî Gazetede Nitrate Hassas Bölgelerin Belirlenmesi, Çevre Dostu Tarımsal Uygulamalar ve Nitrat Eylem Planının Uygulanması, İzlenmesi ve Raporlanmasına İlişkin Tebliği ile uygulanmaya başlanmıştır.

Nitrat Eylem Planı çerçevesinde Manisa'nın Akhisar Ovası ile Saruhanlı ilçesi sınırları içerisinde su kaynaklarında tarımsal kirliliği önlemeye yönelik tedbirler uygulanmaktadır.

Manisa ili Akhisar Ovası sınırları içerisinde yer alan Sazoba, Beyoba ve Akselendi kırsal mahalleleri ile Saruhanlı ilçesinin Kemiklidere, Kumkuyucak ve Lütfiye kırsal mahalleleri Gediz Havzası'nda yer almaktadır.

Bakanlığımızca Avrupa Birliği Su Çerçeve Direktifi'ne uygun olarak hazırlanan Nehir Havza Yönetim Planları ile su kaynaklarının kalite ve miktar açısından korunması ve iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda hazırlanan Gediz Havzası Nehir Havza Yönetim Planı ile havzada yer alan su kütlelerinin "iyi su durumu" çevresel hedefine ulaştırmak amacıyla temel ve tamamlayıcı tedbirler belirlenmiştir.

Söz konusu Plan kapsamında, havzada yer alan yeraltı ve yer üstü su kaynaklarının korunmasına yönelik olarak; "Kentsel Atıksu Yönetimi", "Endüstriyel Atıksu Yönetimi", "Katı Atık Yönetimi", "İyi Tarım Uygulamaları", "Miktar Yönetimi", "Gediz Havzası Su Tahsisi Eylem Planının Uygulanması", "Kuraklık Yönetimi" ve "Taşkın Yönetimi" olmak üzere 8 adet tedbir belirlenmiştir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Gediz Havzası'nda hazırlanan havza ölçekli yönetim planları kapsamında belirlenen tedbirlerin uygulanmasının takibi ise 04.05.2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2023/10 sayılı Gediz Eylem Planı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi uyarınca Valilik nezdinde oluşturulan komisyon marifetiyle yürütülmektedir.

Devlet Su İşleri 2. Bölge (İzmir) Müdürlüğü'nün maden ocağına ilişkin ÇED dosyası görüş yazısında; Sarıkız Kaynakları 1'inci Derece Koruma Alanı dışına çıkılması şartını, detaylı hidrojeolojik değerlendirme raporu hazırlanmasını, yeraltı su seviyesinin altında üretim yapılmamasını, yeraltı suyu kuyusu açılmasına ve su kalitesini bozacak faaliyetlere müsaade edilmeyeceğini, 167 sayılı Yeraltı Suları Kanunu ve ilgili yönetmeliklere uyulması hususlarını açıkça belirtilmiştir.